

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 46
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Centenariul.

Sibiu, 24 Septembrie n.

De sine înțeles, că vorba e eărăși de centenariul lui Kossuth, de serbările care au fost aranjate din acest incident pretutindenea în țară, în deosebi în Budapesta, capitala țării.

Nu le-am vădut, dar' pentru aceea le cunoștem în toate amănuntele lor, din descrierile ce li-s'au făcut în presa magiară.

Bine și cu demnitate au decurs toate, așa cum trebuiau să decurgă niște serbări aranjate de întreaga națiune magiară.

Pentru-că așa ni-se spune, că întreaga națiune magiară a participat la ele, nu numai în Budapesta, ci și în provincie, în orașe și la sate.

Ceea-ce însemnează, că întreaga națiune magiară știe și recunoșce, că Kossuth a fost regenatoriul acestei patrii, Kossuth a câștigat, prin ale sale lupte energice, pe sâma cetățenilor acestei țări, toate libertățile de cari se bucură ei astăzi.

Așa se scrie în gazetele magiare, de aceea la serbările centenare a luat parte întreaga națiune magiară.

Și bine a făcut că a luat parte, pentru-că prin acesta a săvârșit un act de cea mai frumoasă recunoștință față de memoria aceluia, de la care are toate libertățile de cari se bucură.

Dar'... e și aici un fatal dar' la mijloc.

Cu toate că întreaga națiunea magiară a luat parte la serbările centenare ale nașterii marelui luceafer magiar, ale lui Kossuth Lajos, după unele jurnale magiare se pare că serbările totuși n'au decurs așa cum se aștepta să decurgă.

Lume multă a fost de față la toate; vorbiri mari s'au rostit pretutindenea; steaguri naționale magiare și tot felul de decorări asemenea n'au lipsit, — și totuși serbările n'au decurs așa cum se aștepta să decurgă.

Să nu creadă nimeni că noi riscam, de la noi, afirmarea, ci tot ce știm, știm din gazetele magiare. Din colonele lor știm și lucrul acesta.

Așa de exemplu guvernamentalul „Budapesti Napló” ne spune în privința acesta într'un număr mai recent următoarele:

„Frumosă a fost, cu colorit a fost, mișcătoare a fost serbătorea aceasta. Raze lucitoare i-a împrumutat partea a doua a verii, ear' fantasie și demnitate — națiunea! A fost și însuflețire; și numai ceva mai multă căldură mai trebuia. Cel puțin așa ni-se pare, că gradul însuflețirii nu s'a urcat atât de sus, cât de sus lucesce în istoria magiară puternica figură a lui Kossuth Lajos. Focul cu care odinioară Kossuth Lajos stătea în fața națiunii, la serbătorea de azi a națiunii ardea ceva mai domolit. A fost foc, dar' nu tocmai de ajuns. Cel puțin aici în capitală nu. Și avem temere că nici în provincie. Nu pentru-că ar fi putut să scadă acea profundă adorațiune, în care națiunea cuprinde pe Kossuth Lajos. Completă și neștirbită e această adorațiune, azi și totdeauna. De un timp încoco observăm însă cu anumită îngrijorare: cum tot mai cu greu succede să grupezi magiarimea într'un cuget patriotic și în o serbare patriotică. S'a vîrit în atitudinea națiunii magiare un fel de schimbare, și zadarnic clădesc poduri prilejurile patriotice: magiarimea nu grăbesce, ca mai înainte, într'o singură tabără de serbare”.

La alt loc eărăși, în același articol de fond, numitul ziaru ne spune următoarele:

... „Cei-ce au format convoiul în acesta admirabil de frumoasă zi a verei întârziate, pentru a peregrina la mommentul lui Kossuth; cei-ce deardîndul caselor pavoazate, pe strade și în feresti, se frământau așteptând cu indulgență trecerea convoiului: întreaga populațiune a capitalei a dat colorit și splendore serbării lui Kos-

suth Lajos, — dar' căldură patriotică n'a putut să torne în ea!...”

Iată odată și glasuri cari ne zugrăvesc fondul serbării centenare așa cum a fost, fără a'l împodobi.

Acosta denotă, că întreaga serbare centenară a fost un lucru așa pregătit, cum a eșit.

Și e forte natural, pentru-că toate cele făcute — cum se vede — n'au rezultat din deplină însuflețire, căci însuflețirea nu și-o poate scutura nimeni din mână, nici la poruncă.

Deschiderea sesiunii parlamentare. Cum se știe, deschiderea sesiunii parlamentare se va face în 8 Octombrie. Imediat după constituire, ministrul de finanțe va prezenta bugetul anului viitoriu, care va fi predat comisiei de bugetare spre cenzurare. Deschiderea se face în noul palat parlamentar, a cărui instalare internă e acum deplin terminată.

Consiliu de miniștri. Luni a sosit la Budapesta ministrul-president Széll și încă în aceeași zi la orele patru a presidat consiliul de miniștri, în care s'a discutat probabil chestia pactului, avîndu-se în vedere că în ziua următoare aveau să se continue tratativele în chestia acesta cu membrii guvernului de la Viena, spre care scop atât ministrul-president, cât și miniștrii de resort au plecat ieri, Marți dimineața la Viena.

Serbarea de la Șipca. La intervenirea guvernului turcesc s'a dat asigurare din parte rusescă, că serbarea de la Șipca nu va avea caracter politic demonstrativ, ci va fi o serbare curat militară. După terminarea ei, Mare-ducele Nicolae, care va fi de față, va merge la Constantinopol pentru a face vizită Sultanului.

O notă diplomatică.

Statele-Unite din America și-au ridicat glasul în favorul Evreilor din România.

Sau pôte că mai nimerit ar fi să zicem, că în favorul propriu, fiind-că intențiunea e, să se împedecă mai departea imigrare a maselor de Evrei, cari în timpul din urmă, siliți să plece din România, își luau drumul spre America.

Și siliți erau să plece din România, nu în urma măsurilor luate din partea statului român, cum se crede și se spune, ci în urma situației nefavorabile economice și financiare, în care se află întregul regat român.

Guvernul Statelor-Unite a adresat deci notă diplomatică tuturor reprezentanților sei de pe lângă puterile mari europene cari au semnat la anul 1878 tractatul din Berlin, provocându-i să rîce puterile semnate să întrevină pe cale diplomatică, pentru-ca România să satisfacă condițiunilor din tratat și să delature relele interne cari silesc pe Evrei să emigreze din țară.

În nota această diplomatică se spun, între altele, următoarele:

... „De mulți ani Statele-Unite urmăresc cu atențiune serioasă situațiunea Evreilor din România cari sunt vre-o 400,000. Persecutarea acestei rase sub domnia turcescă a silit Statele-Unite să facă remonstrațiuni aspre la anul 1872. Tractatul de la Berlin a fost salutat deci de America drept îmbunătățire față cu nedreptatea din trecut. În cursul timpului România a făcut însă iluzorie o mare parte din dispozițiile acestui tractat, privitoare la egala tratare a Evreilor din țară...”

Nota însăși apoi preținsele restricțiuni și scutări de drept ce ar exista în România față de Evreii de acolo, cari vădîndu-se eschizi de la ori-ce posibilitate de a dobîndi mijlocele de câștig, devin incapabili de a se ridica din înjosirea ce li-se impune cu de-a sila și de care nu pot să scape de-cât refugiindu-se în alte țări.

Fiind vorba de o nedreptate internațională, guvernul Statelor-Unite își ridică glasul și protestează în contra tratării Evreilor din România, și adevă, în numele umanității, așteptând, ca statele cari au semnat tratatul din Berlin, să câștige valoare principiilor stabilite în el.

FOIȘORĂ

Mănăstirea Turnu.

Între munții prin cari curge Oltul, cel nebnatec, nu departe de băile Călimănesci, întră Mănăstirea Cozia și Brezoiu, e mănăstirea Turnu din județul Argeș, în România, aședată pe o colină ce se deschide din albia acestui rîu și se întinde până la pôlele muntelui Cozia.

Zidită la anul 1676, această mănăstire a adăpostit întră zidurile ei, nenumărate rënduri de cuvioși monachi, cari și-au găsit în acest loc retras liniștea sufletescă.

Păstrată cu evlavie prin îngrijirile omenilor, timp de 226 ani, mănăstirea Turnu a putut dura până în zilele noastre. Dar' ori-cât ar căuta îngrijirile omenesci să păstreze asemenea sfînte lăcașuri, timpul a toate mănăstirilor ruină și distruge.

Incântat de măreția locurilor unde se găsește această mănăstire, Prea Sf. Sa Episcopul de Argeș, Dr. Gherasim Timuș, și-a ales acolo locul său de predilecțiune, refugiu, unde admirând măreția naturei, se pôtă preamări pe Atotputernicul Creator.

Distinsul prelat din România liberă, călăuzit de sentimentul religios ce'l caracterizează, a hotărît reconstruirea cu propria-i cheltuială a acestui sfînt lăcaș, lângă vechea și mica bisericuță, și în anul 1897 a pus temeliala la construirea chiliilor pentru monachi și a bisericii, care s'a și sfințit în ziua de 28 Octombrie 1901.

Fără a intra în descrierea amănunțită a mănăstirii cu toate împrejurimile ei, în starea ei de astăzi, vom spune numai că de-o parte se vede vechea mănăstire, arătînd generațiunilor actuale evlavie celor cari au zidit'o acum două veacuri și jumătate, de altă parte biserica cea nouă, dovedind tuturor celor ce vor s'o vadă și să înțelégă, că necîntit și neștirbit s'a transmis până în ziua de astăzi sentimentul religios, care a mântuit neamul românesc.

Biserica cea nouă e în stil bizantin, modest și fără pretențiuni mari. Pictura care împodobesce biserica și trapeza, merită deosebit interes.

Așa, la intrare în partea stîngă e portretul M. S. regelui Carol, la dreapta al P. S. S. Gherasim Timuș, episcopul de Argeș. Pe stâlpii cari sprijinesc bolta bisericii, sunt pictați sf. Ierarhi: Spiridon, Vasile cel Mare,

Ion, Grigorie, Atanasie, Chiril și sf. Diaconi, martirii George, Dimitrie, Vah, Pantelimon, Sfînta Ecaterina, Titiana, Filotea și cei patru evangeliști, ear' pe bolți se observă tablourile Prea St. Născătoare de Dumnezeu, Născerea și Invierea Domnului și alte praznice împărătesci.

În sala de mîncare (trapeză), pe lângă tabloul P. S. S. și a P. S. Episcop de Rîmnic, este un tablou reprezentînd pe M. S. regina îngrijind de răniți, apoi al Altețelor lor regale principele Ferdinand și a princepesei Maria cu micii principii. Apoi sunt diferite tablouri din Vechiul și Noul-Testament, ca David la cortul sfînt, Mana în pustie, Lazăr și bogatul, Iisus la lacul Genesareth, Iisus prin semănături, Nunta din Cana-Galileii și alte frumoșe tablouri.

Hramul acestui sfînt lăcaș este Schimbarea la față (6 August), care a fost serbătorit anul acesta cu o impunătoare solemnitate. Numărul vizitatorilor ce veniseră din diferite părți ale țării să asiste la oficierea serviciului divin, era mare, și omenii au avut într'adevăr la ce să vie. Oficiul divin a fost servit de însuși P. S. S. Episcopul de Argeș, și de Olt, și de părintele revisor ecleziastic V. Predeanu.

Serviciul divin s'a terminat, și o frumoasă predică, ținută de părintele Predeanu, dezvoltînd ca temă importanța și semnificațiunea zilei.

Cîntec.

Trece apa pe sub trestii
Și viața pe sub gânduri,
Dăpînînd firul povestii
Până'n scoc de patru scînduri.

Mierlă, pasere zbrehudă,
Cine-o să te mai desvețe
De-a tot fluera de ciudă
Călătorei tinerețe?

Dragul meu, dragă să-ți fie
Vîrsta tinereții pline,
Că de-abia unul la mie
Știe să i-se închine.

Zi, cobzar, mereu din strună
Pîn' s'o face dimineță,
C'am trăit pe vreme bună
Picul ăsta de viață.

Duiliu Zamfirescu.

Acesta e pe scurt cuprinsul notei, pe care guvernul Statelor-Unite n'o putea trimite deadreptul statului român, fiind-că Statele-Unite n'au semnat tratatul din Berlin, ci a trimis-o statelor mari europene cari au semnat acest tratat, ca ele să intervină și să silască guvernul român, ca să facă concesii Evreilor.

Nu încapă nici o îndoială, puterile mari europene vor satisface acestei dorințe; se vor adresa guvernului român (e vorba că unele s'au adresat deja) pentru explicări, ear' acesta va da lămuririle necesare, și chestia e resoltată.

De interes e însă a cunoște atitudinea presei europene, manifestată în chestia acasta.

De sine înțeles că presa austro-ungară e pe partea Evreilor, pe cari îi ia în apărare în înțelesul notei americane.

Astfel *Neue Freie Presse* a scris din acest incident un articol plin de răutate la adresa României, făcând în urmă destăinuirea, că în meritul cauzei, după cum pretinde a ști din izvor autentic, —

Austro-Ungaria va intra mai întâiu în atingere cu celelalte puteri semnate. Tot odată va cere de la guvernul român deslășiri asupra atitudinii sale față cu străinii, și în deosebi în afacerea executării art. 44 al tratatului din Berlin. Se așteaptă apoi, că puterile ca răspuns la nota americană vor da o notă identică, în care se va accentua, că Statele-Unite — de ôre-ce n'au semnat tratatul de la Berlin — „nu sunt legitimize de a cere o hotărîre sau o procedere în cestiunea tractării străinilor în România“. De altă parte puterile se vor conforma vederilor și espunerilor notei americane despre principiul umanității și al civilizației.

În presa engleză domnește părerea, că guvernul român va veni singur la convingerea că nu e bine să lase să emigreze Evreii din țară. Nu așteaptă nici ea nici un rezultat de la nota americană.

Standard din Londra scrie în chestia acasta, că România e legată prin promisiuni să respecte libertatea religioasă și de rasă și în interesul civilizației n'ar trebui să i-se concadă încunjurarea îndatoririlor acestora.

... „Guvernul regelui Carol e aplaudat numai de către antisemiții rabiști, — scrie ziarul numit, — totuși ne îndoiim că nota va avea succes. Nici puterile europene, nici presiunea potențailor financiari n'a folosit nimic. Numai prin forță România ar pute fi constrinsă, și nu vedem posibilitatea pentru aplicarea forței. Perderile ce le sufer, prin fuga Evreilor, vor face probabil pe Români mai curând să-și deschide ochii și să fie umani.“ ...

Presa națională germană ia poziție declarată pentru România, și în contra uneltirilor ovreești.

În *Leipziger Neueste Nachrichten* se scriu de es. următoarele:

„Fățarnicia e vecină cu nerușinarea! Statele-Unite vreau să refuze primirea Evreilor și de aceea puterile se silască România, ca să împlinescă cele mai cetezătoare pretențiuni ale unor locuitori deveniți nefericire pentru țară!“

„*Deutsche Zeitung*“ din Berlin scrie astfel:

„Presă internațională, în deosebi cea jidană, care salută ca o faptă mare și mântuitoare procedura Statelor-Unite, și-a ales rău momentul pentru ascuțirea cuțitelor.

E adevărat că Evreii din România sunt foarte nemulțumiți din cauza noiei legi (a meseriașilor) și emigrăză în masse. Dar' acasta nu pôte să fie de cât numai o admoniare pentru state, ca să iee măsurile necesare de a se impede ingrămădirea în ele de elemente, pe cari România are bune motive de a le depărta din țară. De altcum de asta-dată vor rămâne fără efect lamentările presei condusă de speciale interese de semintie.“

Din tôte acestea reiese, că nici-unde nu se așteaptă de la nota Statelor-Unite rezultatul pe care l'au visat cei-ce au pus în fluințe stăruitoare pe lângă guvernul care a trimis-o. Cât pentru notă însăși, ea conține o inesacitate de fapt, pentru-că, cum am spus la început, Evreii din România emigrăză nu din cauza persecuțiilor (necunoscută în statul român), ci din motive de ordin curat economic, un lucru despre care guvernul român va convinge pe toți cei-ce nu-l știu încă.

Revistă esternă

Regele Belgiei — abdice. Cum raportează o telegramă din *Bruxella*, acolo e răspândită vestea, că regele *Leopold II.* îndată după înmormântarea soției sale va renunța la tron în favorul prințului *Albert*, nepotul de frate al regelui.

Consiliu militar la sultanul. Se vestesc din Constantinopol, că în urma unor raporturi confidențiale, în cari se făcea cunoscut guvernului că comitetul macedo-bulgar pregătesce pe 1 Octobrie izbucnirea reyoluției, — Sâmbătă s'a ținut în palatul Jildiz consiliu militar, ear' Duminecă s'a trimis tuturor comandanților circulariu în cestiunea dispozițiilor preventive.

Din România.

Salutul Drapelului. *Monitorul Oficial* al României publică o decisiune de mare însemnătate a ministrului de culte și instrucțiune publică, referitoare la purtarea școlarilor în fața drapelului național și la auzul imnului regal. Decisiunea e următoarea:

„Noi, ministrul secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice, Decidem:

Art. I. Toți școlarii sunt datorii, ca atunci când întâlnesc drapelul să-l salute, fie că s'ar afla în corp, fie că ar fi isolați.

Art. II. Toți școlarii sunt datorii să asculte marșul regal stând în picioare și cu capul descoperit, în ori-ce loc s'ar afla.

Art. III. Abaterile de la aceste datorințe se vor considera ca necuviințe grave și se vor pedepsi ca atare.

Art. IV. Acastă decisiune va fi cetită în tôte școlele și în fie-care clasă de către directorii și profesorii dirigenți.

Data la 2 Septembrie 1902. Ministru: *Sp. Haret.*“

Inchiderea școlelor bulgare. Ca răspuns la închiderea școlei române din Sofia, întemplată în urma dispoziției luate din partea guvernului bulgar, guvernul român a decretat închiderea tuturor școlelor bulgare din Tulcea, prin următoarea decisiune a ministrului de culte și instrucțiune publică:

„Noi, ministrul secretar de Stat la departamentul cultelor și instrucțiunii publice,

Având în vedere decisiunea din 17 Iunie 1902, prin care s'a aplicat comitetului școlelor bulgare din Tulcea pedepșa avertismentului public, și acasta în urma decisiunii consiliului permanent de instrucțiune din 31 Maiu a. c.;

Având în vedere că comitetul s'a făcut vinovat nu numai de călcarea regulamentului pentru învățământul privat, dar' a arătat în repetite rânduri și insubordonări la ordinele ministeriului, evitând în mod sistematic de a prezenta programele de cursuri întocmite în conformitate cu autorisările date, și refuzând a aplica pe cele ce li-s'au impus;

Având în vedere, că prin anteriora decisiune din 17 Iunie a. c. s'a impus directorului școlelor bulgare, în mod espres, ca până la 1 Septembrie a. c. să se conformeze tuturor dispozițiilor legale și regulamentare, sub pedepșa închiderii cursurilor anului școlar 1902—1903;

Având în vedere relațiunea dată de revisorul școlar al județului Tulcea, din care rezultă, că până în prezent comitetul școlelor nu s'a conformat dispozițiilor regulamentare și nici ultimei decisiuni a acestui ministeriu.

Considerând că acastă stare de lucruri pune în evidență atât reua voință a comitetului și a direcțiunii școlelor bulgare față de învățământul limbei române, cât și o continuă sfidare a legilor țării, constituind astfel un centru de acțiune contra liniștei și siguranței Statului român,

Decidem:

Art. I. Se închid școlele primare bulgare din Tulcea cu începere de la 1 Septembrie a. c.

Art. II. Se înființează o școală primară română, la care vor trece toți elevii ce se vor găsi înscriși la școlele bulgare și în programul căreia se va introduce și studiul limbei bulgare după orarul întocmit de ministeriu.

Art. III. Dl director al învățământului secundar și superior și acel al învățământu-

lui secundar și superior și acel al învățământului primar este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decisiunii de față.

Data la 6 Septembrie 1902. Ministru: *Sp. Haret.*“

„Luarea Griviței“.

(Urmare și fine.)

Vuetul tunurilor și al salvelor de puști continuă fără întrerupere, cu tôte că năptea înaintază. Nu se aude nimic despre un nou asalt asupra Griviței.

Un batalion de rezerve e adus pentru a protege pe mare-ducele și pe Principe. Escortele cari duseseră pe împăratul la Radicevo, sosesc și ele. Se aprinde un foc mare, împrejurul căruia se instalează principii cu suitetele lor. Surescitarea zilei e urmată de o ostentă generală: nimeni nu știe ce va aduce ora viitoare. Cugetările se încrucișează în desordine în spiritul șefilor; conversațiunile sunt întrerupte.

De odată, spre 9 ore s'era, se aude un călăreț sosind repede. El aduce știrea mult dorită de toți, dar' neașteptată, că la 7½ ore s'era batalionul al 2-lea de vânători, regimentele al 14-lea și al 16-lea de dorobanți și regimentul al 15-lea de linie au dat un ultim asalt asupra redutei Griviței, și au luat-o, dimpreună cu un drapel turcesc și trei tunuri. Patru batalioane rusești au dat simultan un atac victorios asupra frontului Sud al aceleiași redute.

Acastă știre aduce lumină în mijlocul nopții celei negre. Ea sosesc cu întârziere, fiind-că cuartierul general român nu a aflat punctul unde Principele hotărîse să stea în bivouac. Oficerul de ordonanță a mai fost reținut și de dificultățile întâmpinate de întunecimea nopții. Principele, fără a pierde o minută, trimite împăratului știrea îmbucurătoare....

Bombardamentul și focurile de puci nu încetază tôte năptea. De departe se aud gemetele răniților. Principii așteaptă zorile zilei, străbătuți de ploia fină care curge neconținut. Oficerii de ordonanță revin și aduc știri de la diferite corpuri: toți vestesc că perderile sunt foarte mari și că câmpul de bătălie e acoperit de morți. Adjutantul împăratului, colonelul Schlitter, a fost ucis în fruntea unui regiment din divisiunea a 5-a rusescă; generalul Radionov este rănit....

Turcii s'au încercat a lua reduta Griviței în timpul nopții, dar' nu au isbit, căci Români, îndată ce au intrat într'însa, au schimbat frontul ei și s'au întărit....

La 11 ore, în 31 August (12 Septembrie), împăratul sosesc la punctul de observațiune, pe care Principele sta de cinci-sprezece ore. Țarul e foarte întristat și impresionat de perderile cele mari, a căror importanță nu e încă fixată. Cu tôte acestea el se bucură de luarea redutei și îmbrățișează pe Principe, îi mulțamește și recunoște bravura tinerei armate românesce. Principele răspunde, că este fericit că s'a realizat măcar în parte speranța succesului dorit de împărat....

De dimineță Principele Carol dă ordin, ca trupele românesce și rusești să rămână în pozițiunile lor și să se întărească într'însele.

La 4 ore împăratul părăsește punctul său de observare; Principele rămâne până la 8 ore. Aci se presintă Principelui drapelul turcesc, luat în ziua de 30 August de batalionul al 2-lea de vânători sub conducerea maiorului Candiano-Popescu. El e purtat de soldatul Grigore Ioan, a cărui pălărie și manta sunt străbătute de glonțe. Acest brav soldat a smuls în redută drapelul din mâinile inamicului. Principele dă lui Grigore Ioan medalia pentru bravură și decide, ca drapelul să fie trimis în Bucuresci. Candiano raportează că trupele românesce și trupele rusești au intrat în același timp în redută.

Spre s'era Principele și mare-ducele se reîntorc la Parodim....

În 1/13 Septembrie Principele Carol merge pe câmpul de bătălie pentru a asista la ridicarea răniților și la îngroparea morților. Din nenorocire, sunt prea puține brațe pentru a da ajutoriu celor cari au trebuință de el. E un spectacol oribil care se desfășură la vederea atâtor ômeni, cari se chinuesc de dureri!.... Cei morți stau în descompunere și aerul e plin de miasme, ce se înghit de cei vii....

Morții și răniți sunt 16000: în numărul lor 59 oficeri și 2600 soldați români. Numărul oficerilor ruși cădâți e preste 300....

În s'era de 2/14 Septembrie Turcii se încercă din nou a relua reduta Griviței; însă Românii îi resping și de astădată....

„Asociațiunea.“

Convocare.

Subsemnatul convocă adunarea generală a despărțământului „*Mercurea*“ al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român pe Duminecă în 15/28 Septembrie a. c. în comuna *Jina*.

La acastă adunare sunt poftiți a participa toți membrii despărțământului, cum și toți Românii doritori de progresul culturii poporului românesc.

Ordinea de zi este următoarea:

1. Deschiderea adunării la orele 11.
2. Raportul despre mersul afacerilor despărțământului de la ultima adunare.
3. Esmiterea comisiunilor:
 - a) pentru censurarea rațiociniului;
 - b) pentru câștigarea de membri noi;
 - c) pentru autenticarea procesului verbal al adunării prezente.
4. Cetirea disertatiunilor.
5. Raportul comisiunilor.
6. Alegerea comitetului pe un nou period.
7. Incheierea adunării.

Mercurea, la 7/20 Septembrie 1902.

Directorul despărțământului:

I. Droc
protopresbiter.

NOUTĂȚI

† **Major Zigici.** Luni a fost înmormântat în cimiteriul militar din Sibiu, după ritual gr. oriental, majorul *Budislav Zigici* de *Ljubovo*, răposat după bolă grea și îndelungată. Răposatul făcea parte din statul major al corpului de armată din Sibiu, și era binecunoscut și în societatea română. A trăit 43 de ani.

Viriliști români în comitatul Făgărașului. În lista viriliștilor comitatului Făgăraș pe anul 1903 sunt luați următorii Români: George O. Gêrbacea întreprinzător Moeciul infer. 1431 cor., Nicolae Samoila Popa proprietar Șinca Veche 1024 cor., Nicolae Garoiu, adv. Zernești 890 cor., Dr. I. Turcu, avocat Făgăraș 748 cor., Dr. A. Micu adv. Făgăraș 706 cor., Ioan Cavaler de Pușcariu jude de curie în pens. Schodol 649 cor., Dr. I. Șenchea adv. Făgăraș 647 cor., Dr. Iancu Mețian proprietar Zernești 590 cor., Nicolae Chiornița proprietar Cuculata 559 cor., Dr. Motocu adv. Făgăraș 504 cor., George I. Bărbat comerciant Ucea sup. 504 cor., Andrei Cerbu propr. Păreș 490 cor. Dum. Chiserean preot Făgăraș 417 cor., Ioan Bobocu antreprenor Predeal 414 cor., Nicolau Toma proprietar Făgăraș 381 cor., Iacob Zorea preot Vlădeni 381 cor., Nicolae Lupu comer. Zernești 362 cor., Ioan I. Comșa comerciant Zernești 350 cor., George Enescu preot Moeciul infer. 343 cor., Nicolae Șerban preot Voila 331 cor., Teodor Vulsan comer. Zernești 311 cor., Ioan Peia comerciant Făgăraș 298 cor., George Vasu antreprenor Voila 296 cor., Ioan Dan protop. Zernești 288 cor., Ioan Siona cărcimar Zernești 286 cor., George Comaniciu notar pens. Veneția infer. 281 cor., Ilie Grămoiu crășmar V. Recea 279 cor., George Guiman comerciant Poiana Mărului 278 cor., George G. Gavrilă propriet. Țințari 275 cor., Ioan Pop preot Sâmbăta sup. 272 cor., Haralampie Ungur crășmar Tohanul vechiu 268 cor., Moise Moșoiu proprietar Tohanul nou 267 cor., George Pop Gridanul propriet. Comana infer. 256 cor., Moian Iuon antreprenor Voila 243 cor., Carol Nagy hotelier Făg. 244 și Dr. N. Manoiu adv. Brașov 243 cor.

Cu totul 37 viriliști români, ca membri ordinari ai adunării municipale, întră 87.

Ca suplenți sunt luați: George Țeposu, Ilariu Plotogea și Solomon Făgărașan preoți. Acei contribuenți români, cari plătesc dare directă mai mare de cât 243 cor., dar' au rămas afară din lista viriliștilor, au dreptul a recura la comisiunea censurătoare comitatensă până la 30 Septembrie a. c.

Observ că numărul viriliștilor români a crescut în anul acesta. După naționalitate viriliști comitatului Făgăraș se împart astfel: 37 Români, 19 Jidani (anii trecuți erau 30—40), 15 Sași, 11 Armeno-Unguri, 3 Nemți și 2 nesiguri.

Censor.

Director de finanțe în Sibiu. — cum vestesc foia oficială în numărul de Duminecă, e numit considerul financiar și fost director substituit *Carol Linz*. Deodată cu acesta numire M. Sa. i-a conferit și titlul de consilieru regesc.

Comunicație cu automobil — în Sibiu. Pentru înlesnirea comunicațiilor în interiorul orașului și întră Sibiu și Ocna, Călnădie, Călnădiș, etc. un grup de cetățeni din Sibiu a pus la cale înființarea unei societăți pe acțiuni pentru introducerea comunicațiilor cu trăsuri automobile, intenționând să pună în circulație 2—3 tramcar (omnibuse) și 1—2 caleșe ușoare. Capital ar fi de ajuns cam 50—60.000 corone, care — cum cetim în „Sieb. D. Tageblatt“ — ar fi în mare parte asigurat deja prin subscrieri.

Reunirea română de muzică din Sibiu. Iși va începe Mercuri la 24 Septembrie st. n. probele în Musikverein la ora 6 p. m. Membrii activi sunt rugați a participa în număr complet.

De la espoziția de pescărit din Viena. Sămbătă M. Sa. împăratul și regele *Francisc Iosif I* a cercetat espoziția de pescărit din Viena, și întocmai ca arhiducele moștenitorii *Francisc Ferdinand* cu ocaziunea deschiderii espoziției, a petrecut mult timp la secțiunea română, admirând diferitele specialități de pescărie și laudându-le. Directorul pescăriilor statului român, Dr. Antipa, a dat M. Sa. explicații asupra pescăriilor române, deosebi asupra celor de la delta Dunării, față cu cari M. Sa. a arătat interes deosebit. Asemenea și asupra convențiilor de pescărit ale României, încheiate cu alte state.

Busturi de ale omenilor nostri mari. Cetim în „Desteptarea“, că modelatorul *Iosif Teodorovici* din Cernăuți a modelat și turnat în gips bustul lui *Stefan cel Mare*, după portretul lucrat de pictorul A. Bucevski și aflat în proprietatea episcopiei de Roman. Bustul în format mare, cu înălțime de 50 cm., costă 5 corone, ear' în format mic, cu înălțime de 30 cm., costă 2 corone. La același modelator se află gata deja de mai de mult bustul lui *Vasile Alexandri*, C. A. *Rosetti* (în format mic 1 corună), ear' în scurt timp vor fi gata și puse la dispoziția publicului: bustul lui *Mihail Viteazul* și cel al lui *Mihail Eminescu*. Doritorii de a avea vre-unul din aceste busturi și-l pot cumpăra de la I. Teodorovici (Cernăuți, str. gării Nr. 53), ori prin redacția ziarului „Desteptarea“ (Cernăuți, piața principală Nr. 3).

Rectificare. În articolul „Să nevădăm“ din numărul de Marți al ziarului nostru, referitor la ziua morții lui *Alexandru Papiu Ilarian* s'a strecurat o greșală de condei cu privire la luna, care nu e Septembrie, ci Octombrie. Aniversarea a 25-a de la moartea lui *Papiu Ilarian* e deci în 11 Octombrie st. v., nu în 11 Septembrie.

Sverdrup și Peary. Două nume ilustre în istoria explorărilor geografice. O telegramă din *Stavanger* vestescă că expediția polară a lui *Sverdrup* a sosit acolo; pe corabia „Fram“ totul e în ordine; lipsesc însă doi inși din personalul expediției: medicul *Svendson* și fociarul *Braskerud*. *Sverdrup* raportează la Cristiania, că a explorat părțile necunoscute ale pământului „Ellesmere“ (grad 78 de latitudine nordică; la vest de la Grenlanda).

Expediția lui *Sverdrup* a plecat din portul Cristianiei (capitala Norvegiei) în Iulie 1898. A stat deci prin regiunile polului nordic mai mult de patru ani. În iarna primului an a rămas medicul expediției, ear' în 1899 i-a urmat fociarul. Ultima veste despre soarta expediției o adusesse corabia „Windward“, care în 11 August 1899 se întâlnise cu corabia „Fram“ la Foulke-Fjord. De atunci nu s'a mai auzit nimic de ea. Anul trecut toți erau de credință că expediția s'a prăpădit; munții de gheață au sfărmat corabia. Reîntorcerea ei norocoasă e adevărată surprindere pentru lumea științifică.

Cu câteva zile înainte de reîntorcerea lui *Sverdrup* a sosit la New-York căpitanul *Peary*, un alt explorator al regiunilor de la polul nordic, care în 2 Iulie 1898 (deci aproape deodată cu expediția norvegiană) a plecat cu vaporul „Windward“. Îndată după plecarea căpitanului *Peary* a picior a trebuit să se supună unei operațiuni grele, dar totuși nu a renunțat la planul său, ci și-a continuat călătoria. Trei ani de zile nu i-s'a auzit de veste. Toți îl credeau pierdut, numai soția sa nu. A plecat însă și s'a căutat și s'a întâlnit cu el la Cap-Sabina. Pe la finea lunii August 1901 acesta eroică femeie s'a reîntors la New-York și a organizat o expediție care să ducă lui *Peary* ajutoriu. Întreprinderea a fost norocoasă; expediția a aflat pe *Peary* în pustiuirele ghietose și împreună cu el s'a reîntors la New-York. Despre rezultatul explorărilor vor raporta acuzi ambii: *Sverdrup* norvegianul și *Peary* americanul.

Lege pentru asigurarea vitelor. Ministerul de agricultură va prezenta dietei în sesiunea de acum proiect de lege prin care asigurarea vitelor va fi decretată obligatorie pentru toți proprietarii de vite. Proiectul e elaborat deja și mănecă din principiul reciprocității, ca adevărat proprietarii de vite din o comună, ori din un cerc să suporte solidar paguba îndurată de ore-care dintră ei. Probabil că acest proiect va intra în vigoare de lege încă înainte de 1 Ianuarie 1903.

Cunună eternă. *George Fleșar*, căpitan la reg. de infanterie Nr. 14 din Linz, întru eternizarea memoriei surorii sale *Elisabeta m. Ioaneș*, din Cincu-mare, răposată în anul curent, a donat bisericii noastre 20 cor. pentru cunună și 10 cor. pentru îngrădirea mormântului. Comitetul parohial aduce și pe acesta cale mulțumită dlui căpitan pentru sumele donate, pe cari le-a destinat ca basă la „fundațiunea de cunună a bisericii gr. or. române din Cincu mare“, ear' pe marinoșii contribuitori la această fundațiune i va număra întră citorii și binefăcătorii bisericii noastre. — Cincu-mare, la 23 Septembrie 1902. În numele comitetului parohial: *Emil Măndocă*, învățătoriu și secretariu al comitetului.

Congres universal contra tuberculozei. În anul 1904 se va ține în St. Louis espoziție universală, cu care ocaziune medicii din totă lumea vor ține congres în cauza combaterii tuberculozei. Cum se raportează, cercurile medicale din Viena au hotărât deja să-și trimită la congres reprezentanți.

Drept electoral femeilor? S'a discutat deja mult chestiunea: ori se de femeilor drept electoral, sau nu? Până acum însă majoritatea opiniunilor e, că locul femeilor e caminul familiar și cel mult în mișcările sociale și de binefacere pot să aibă și ele cuvânt. În politică însă nu. Și se pare că așa va și fi. Pentru-că chiar și partidul cel mai liberal, social democratic, cari deja de zeci de ani luptă pentru elptarea dreptului electoral general, pe femei le eschid de la acest drept. De aceeași părere sunt și lucrătorii englezi. Se raportează adevărat din Londra, că la congresul de lucrători, la care 1½ milion de lucrători au fost reprezentați, cu 110 contra 103 voturi a fost respinsă o propunere de cuprinsul, ca lucrătorii încă să lupte pentru a se da femeilor drept electoral. — Și foarte corect e așa. Pentru-că urna nu e leagăn.

Pădure devastată de orcan. Orcanul ce săptămăna trecută se descărcase asupra hotarului de la *Vișeu de sus* (Marmăția) și împrejurimi, a rupt și doborât douăzeci și cinci mii de copaci din pădurea erarială. Paguba e aproape de 150.000 de corone.

110 omeni morți în biserică. La congresul baptistilor ținut săptămăna trecută în Birmingham (Alabama) în biserică baptistă, s'a întâmplat mare nenorocire. Cum se raportează din New-York, în cursul congresului doi arapi s'au dat la certă, ceea-ce vedând cățiva din jurul lor li-au strigat: Fight! Fight! (Dă-1) Cei din depărtare crezând că s'a strigat fir! (fîre = foc), au năvălit toți să iasă afară din biserică. În învălmașală au fost apoi striviți o sută unsprezece inși, vr'o 120 au fost răniți grav, ear' peste o sută de inși au scăpat numai cu răni mai ușoare.

Ucisă de fulger. Sămbătă a fost mare furtună și poviou pe la *Folkshäza* în comitatul Turiei; fulgerul a trăsut în mai multe locuri, cauzând pagube. O fetișoră fiind surprinsă de furtună la câmp, și-a pus rochia în cap să se apere de ploie și a alergat spre casă. Cum alerga însă a lovit-o un fulger și a ucis-o.

Cutrămur de pământ. În 19 Septembrie, ziua centenarului nașterii lui *Kossuth*, în *Monor* a fost cutrămur de pământ, care a durat vr'o zece minute. Cutrămurul s'a început pe la 5½ ore seara și era împreunat cu mare vuet suteran. Prin locuințe, în urma sguduirilor, au căzut de pe pereți iconele, au stat pe loc pendulele orolgielor, ear' scrierile mai mici și scaunele s'au răsturnat. — Cutrămurul a fost simțit și în comuna *Gomba*.

În același timp a fost cutrămur puternic în mai multe orașe din sudul Australiei, pe urma căruia câteva biserici și numeroase edificii au îndurat deteriorări.

Cărți și reviste.

Contabilitatea afacerilor în participățiune, studiu de *Ioan Pricu*, profesor la școala comercială sup. gr. or. română din Brașov. Preț 2 corone + 10 fileră porto. Se poate procura de la librăria *Ciurcu* din Brașov, ori de la autor.

Nume de familie la românii din Ungaria, de profesorul *Alexiu Viciu* (Blaj, tipografia seminarului archidiecezan). Preț 12 fileră.

„Luceafărul“, revista studenților români de la universitatea din Budapesta, fasciculul 6 dto 15 Septembrie st. n., a apărut cu următorul sumariu: „Uspățul la Români din Vețel“, de V. E. Degan (în limbă locală, forțat, din cauză că autorul nu știe reda prin semne grafice graiul usitat în părțile hunedorene și zărandene); „Meșter Petre“ comediasul, de V. E. M.; „Ilustrate“ de Simin; Faust, de G. E. Lessing, traducere de Sebastian; „Dorință“, poesie de Octavian, — apoi cronice, notițe bibliografice, etc.

„Luceafărul“ apare la 1 și 15 a lunii în Budapesta (VI. strada *Vörösmarty* Nr. 60 a) și costă 10 corone pe an.

*) De ce „Petre“? Dór' vocativul n'are ce cânta aci!

AMVONUL.

Predică

la Nascerea maicei Domnului.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sf. Duch, Amin!

„Feriți cei-ce aud cuvântul lui Dumnezeu și-l păzește pe dînsul.“
Ev. Luca c. 11, v. 28.

Iubiți mei fii suflați!

Sfânta Evanghelie de astăzi ne transpune cu sufletul în mijlocul activității pămîntești a Mântuitorului nostru *Iisus Christos*, ca învățătoriu, de astă-dată într'un cerc mai restrîns familiar.

El însă nu alege nici timpul, nici locul pentru desfășurarea învățăturilor sale. În sinagoge ca și în case private, în câmp și pe drum, pe mare și pe uscat, pretutindeni unde i-se dă prilej învață și dojenește, mîngăie și mustră propovăduind cuvântul adevărului.

Pe cei ce-l ascultă și-i urmăză povețele, îi fericește. „Feriți, zice, cei-ce aud cuvântul lui Dumnezeu și-l păzește pe dînsul.“

Iisus a intrat odinioară într'un sat, ear' o muiere a nume *Marta* l'a primit în casa ei. Ea se trudea spre multă slujbă; ear' sora ei, *Maria*, ședea lângă picioarele lui *Iisus* și asculta cuvântul lui.

Zis a deci *Marta* către *Iisus*: Dîmne, au nu socotești, că sora mea pe mine singură m'a lăsat să slujesc, ci zi ei să-mi ajute.

Iisus i-a răspuns: *Marto*, te grijești și spre multe te silești; ci un lucru trebuie, ear' *Maria* partea cea bună și-a ales, care nu se va lua de la dînsa.

Și când grăia El acestea și altele asemenea, ridicând o muiere glas din popor a zis *Lui*: Fericit e pîntecele care te-a purtat, și fîțele ce ai supt. Eară El a zis: Adevărat, fericiți cei-ce aud cuvântul lui Dumnezeu, și-l păzesc pe dînsul.

Satul, în care a intrat *Iisus*, se chema *Viftania*, ceea ce se tâlcuește: Casa săracilor, și era așezat la pîtele muntelui maslinilor, spre răsărit în apropierea *Ierusalimului*, ca la 2—3000 de pași sau 15 stadii de la oraș.

Prin satul acesta a trecut *Iisus* de multe ori.

Odată, când eșind din el spre a se sui în *Ierusalim*, a flămînd și vedînd lângă cale un smochin, care nu avea fructe, ci numai frunze, l'a blăstămat și îndată s'a pînzat smochinul. (Ev. Mat. 21, 17)

Altă-dată, când a ședut la masă în casa lui *Simon leprosul*, ear' o muiere avînd un alavastru cu mir de nard de mult preț, l'a turnat pe capul *Lui*. (Ev. Marcu 14, 3).

Din *Viftania* a eșit *Iisus* când a intrat cu triumf în *Ierusalim*, ear' poporele i' așternau pe cale vestimintele lor și purtând în mâni stîlpare de fînic i' strigau: *Osana!* (Ev. Marcu 11, 9).

Aici a rădus *Iisus* pe învățăceii sei la 40 de zile după învierea sa, și binecuvîntându-i s'a înălțat înaintea lor la ceriu. (Ev. Luca 24, 50).

În *Viftania* a făcut *Iisus* minunea, când a sculat pe prietinelui său *Lazar* din grîpă fiind de 4 zile mort și trupul trecut în putregine. (Ev. Ioan 11, 44).

Cu *Lazar* și cu surorile lui, *Marta* și *Maria*, trăia *Iisus* în relațiuni de intimă prietinie. Aici petrecea adese-ori ca oșpe binevenit.

Cu una din visitele ce a făcut *Iisus* acestei familii onorabile, se ocupă sf. Evanghelie de astăzi.

Ea va fi și obiectul contemplațiunii noastre.

Iubiți mei fii suflați!

Când ne cercetăm vre-un prietinel ori cunoscut, dacă acela mai e încă și o persoană cu vază, fie prin vrednicia sa personală, fie prin poziția sa oficială ori și numai socială: grija și preocuparea noastră de căpetenie este: să-l primim cu cinste, veselie, în mod cuviincios și după toate regulile convenționale bine stabilite de societate.

Era deci lucru prea firesc, ca și *Marta*, veduva cinstită și proprietara căsiei, care probabil se mai bucura și de o stare bună materială, să-și dea toate silințele, ca pe prietinel fratelui său *Lazar*, pe *Iisus* cel vestit, prorocul din *Nazaret*, de al cărui nume era plin pământul *Iudeei*, *Galileei* și al *Samariei*, pe înțeleptul învățătoriu, înaintea căruia amuțiau arhierii, cărturarii și fariseii poporului, să-l primescă nu numai cu drag și cu inima deschisă, ci și cu toate onorurile cuvenite, străduindu-se a-i pregăti *Lui* și însoțitorilor Sei un prînz bogat și gustos. Simțul ei propriu femeesc îi spunea, că cinstea oșpelui se răsfrînge și asupra ei.

El însă nu era din ceta celor ce iubesc îmbuibarea, nici șederea înaintea la ospete. A dovedit-o acesta de multe ori în faptă.

Când ucenicii, după convorbirea lui cu *Samarinencia* la fântâna lui *Iacob*, fiind pe la amiază și știind că e flămînd, l-au înbiat să mănânce, li-a răspuns: „mîncarea mea este să fac voia celui-ce m'a trimis pe mine și să îndeplinesc lucrul lui“. (Ev. Ioan 4, 34).

O cîje de pâine uscată și un pahar de apă înbiate cu drag, din inimă curată și fără vre-un gând rezervat, le prețuia mai mult de cît ori-ce masă încărcată ori prînz bogat ce i-s'ar fi dat cu fală și vicleșug.

(Va urma.)

Programul

esamenului final, ce se va ține la 22 Octombrie, 8 ore a. m. în școala agronomică comitatensă (Sibiu, tîrgul de vite Nr. 10) despre aptitudinea învățăceilor în lucrările economice:

a) Lucrări de mînd:

1. Taierea de paie și năpi, cum și prepararea de nutrețe mestecate.
2. Mulgerea vacilor.
3. Înhamarea și prinderea la car a cailor și boilor.
4. Statorirea vîrstei la vite, lăptosiei, ș. a. constatarea dacă vita pîrtă. — Tratamentul vitei umflate (de trifoiu) și al ranelor.
5. Cositul.
6. Scoterea și curățirea napilor de zăhar și de nutreț.
7. Săparea și grămădirea cu plugul de săpat „Planet junior“.
8. Sămănatul cu mîna și cu mașina de sămănat.
9. Scoterea, plantarea, legarea și îngrădirea pomilor.
10. Demonstrarea diferitelor sisteme de oltoire la pomi.

b) Lucrări cu vite:

1. Aratul cu plugul universal „Pack“, și anume:

- a) cu plugul simplu;
- b) cu plugul dinainte;
- c) cu plugul pe două breze;
- d) cu plugul pentru afundime;
- e) cu unelte de curățit;
- f) cu unelte de grămădit;
- g) cu estirpatorul;
- h) cu făcătoriu de gropi;
- i) cu mașine de scos cartofi.

2. Aratul cu plugul de schimbat.

3. Lucrări cu carul cu „Planet junior“, și anume:

- a) săpatul (curățitul) în diferite lățimi, afundime și moduri;
- b) grămăditul înăuntru și în afară;
- c) brezdarea cu marcherul;
- d) acoperirea brezdelor de sămănte și neteșitul cu tăvălugul.

4. Grăpatul.

5. Sămănatul cu mașina de sămănat.

Sibiu, la 13 Octombrie 1902.

Președintele comisiunii economice a comitat. Sibiu.

Reissenberger.
vice-comite.

Nr. 9761 Școl.

[177] 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului învățătoresc din comuna noastră **Vidacutul-român**, protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs din oficiu cu termen de 30 de zile de la prima publicare în organul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele uzuale.

Concurenții au să-și înainteze cererile de concurs instruite cu documentele recerute la oficiul nostru protopresbiteral din Sighișora în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă la serviciul divin din comuna numită pentru a-și dovedi dexteritatea în cântările bisericesti și tipic.

Consistoriul archidieceșan.

Nr. 52/1902 par.

[176] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în comuna bisericăscă **Negrilești**, protopresbiteratul Dejului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Cei-ce doresc a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite conform legilor în putere Preaonorabilului oficiu protopresbiteral al tractului gr. or. român Dej în termenul deschis și să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sâmbătă înainte de alegere în parochie pentru a cânta respective a celebra și predica.

Negrilești, 4 August 1902.

Comitetul parochial gr. or.

Alexandru Sighiarteu
presid. comit.Constantin Vlad
notariu.

Nr. 249/1902 prot.

Vidi!

Teodor Hermann
protopresbiter.

Nr. 229/1892.

[175] 2—3

Concurs

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci vacante de la școlile elementare populare gr. or. române din parochiile mai jos însemnat se escrie prin această concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. **Ciceu-Hășnaș**, cu salariu anual de 600 cor., din cari 300 cor. de la popor și 300 cor. ajutoriu de stat, — cuartir în edificiul școlar, grădină și lemne de încălțit 2 stângeni.

2. **Ciubanca** cu filia **Ciubăncuța**, cu salariu anual de 600 cor., din cari 360 cor. ajutoriu de la stat și 240 cor. de la popor, — cuartir, grădină și lemne de încălțit.

3. **Poiana-Blenchi**, cu salariu anual de 600 cor., din cari 360 cor. ajutoriu de stat și 240 cor. de la popor, cuartir, grădină și lemne de încălțit.

Concurenții în ținutul acestor nu sunt; deci se invită cei din depărtare a concuira aceste posturi și să recere, ca rugările, instruite conform legilor în vigōre, să se așternă subsemnatului Oficiu în termenul deschis.

Dej, 30 August, 1902.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. Dej în conțelegere cu comitetele parochiale.

Teodor Hermann
protopresbiter.**Povești****pentru anul prim școlar.****Lecțiuni după treptele formale**
de**Dr. Petru Șpan.**

Se pōte procura cu prețul de 1 corōnă de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

Nr. 710/1902.

[171] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parochiei de clasa III **Mogoș-Valea Barnei** din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin reposarea parochului **Iosif Negru**, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Petițiunile concursuale, instruite conform normelor în vigōre, se vor așterne subscrisului oficiu în termenul deschis, având concurenții a se prezenta și în parochie, nainte de alegere, pentru a celebra, resp. cânta și cuvânta.

Ofenbaia, 30 August 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasile Gan
protopresb.

[173] 3—3

Concurs

Prin această se escrie concurs cu termen de 10 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea postului de **învățătoriu** la șcōla confesională rom. gr. or. din **Vălenii-Șomcuții**.

Emolumentele la acest post sunt 600 cor. cuartir liber în edificiul șcōlei, grădină de legumărit.

Concurenții cualificați conform legii, cari trebuie să știe și cântările bisericesti, să-și așternă suplicele cu documentele recerute subsemnatului oficiu.

Pentru comitetul parochial:

Gavril Cărlig
paroch gr. or.

Vidi!

Teodor Șovrea
adm. prot.

Nr. 243/1902.

[174] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în comuna bisericăscă de clasa III-a **Vidra-medie** din protopresbiteratul Cămpenilor se publică în cale legală concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post de paroch sunt cele cuprinse în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugările concursuale în termenul deschis la oficiul protopresbiteral subsemnat.

Cămpeni, 23 August 1902.

Oficiul protopresbiteral al tractului Cămpenilor în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Furduiu
protopresb.**La Librăria Tipografiei Archidieceșane se află de vânzare:****Poesii Postume**, de **M. Eminescu**Prețul: „ 1 C.
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.**Octoich**

ce se zice ele- nesce paraclitic. Acum în- tăia-ōră dat la tipariu în zilele prea înălțatului împărat al Austriei și Apostolicescui Craiu **Francisc Iosif**. Cu Blagoslovenia Exelenției Sale Preasfințitului Domn **Stefan Stratimirovici** Archi Episcopul și Mitropolitul Bisericii Răsăritului din Carlovă, îndreptat fiind prin osărdia Preasfințitului Episcop al Argeșului **Kyrin Kyr Iosif**. — Acest **Octoich**-mare, de format folio, este tipărit cu litere cirilice la Buda în Crăesca Typografie a Ouni-versității din Peșta la anul 1811” și costă nelegat 12 cor., legat 18 cor. — Se pōte procura de la **Librăria tipografiei archidieceșane, Sibiu**.

La Librăria Tipografiei archidieceșană în Sibiu se află de vânzare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea**în partidă simplă**

de

I. C. Panțu
profesor la șcōla superiōră de comerț.**Prețul 2 corōne.**

Potire	din argint de china, intern suflate cu aur, gravate	Corōne 30.—
	negravate	18.—
Cădelnițe	de fer nickelate	12.—
	de alamă galbenă	10.—
Lingurițe	pentru cuminecătura, suflate cu aur	4.40
Disc	pentru agneți, suflat cu aur	7.20
Stēuă	pentru agneți, suflată cu aur	5.60
Copie (cutit)	pentru agneți, suflată cu aur	4.40

Se află de vânzare la

Librăria și Tipografia archidieceșană.A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceșană:****OCTOICHUL CEL MIC**

— cu litere latine —

care cuprinde: **Rēnduēla Vecerniei**, **Utreniei** și a **Liturgiei**; cele opt **glasuri** pentru **Dumineci**, **Podobiile**, **Polieleul**, **Pripelele**, **Catavasiile**, **Irmōsele**, **Sfetilnele** și altele.

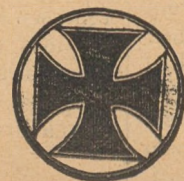
Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani**.
Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.**Cruce sau stea duplă electro-magnetică**

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret!

vindecă și înviorēză**pe lângă garanție.****Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bōle****da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.**

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuițuri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și picior, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tōte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că **aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta”** deōre-ce „Ciasul-Volta atāt în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când **aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat**. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6.—

folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi [128] 16—52 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—

folosibil la copii și femei de constituție fōrte slabă.

Espeditie din centru și locul de vânzare pentru țēră și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapeșta, V., strada Vadász 42/V. colțul strada Kálmán.

Op premiat de Academia Română.

Semințe

din

Agrul lui Christos.**Cuvēntări bisericesti**

de

Zacharia Boiu,

asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvēntare archierescă.

Tom. I.: **cuvēntări la tōte Duminecile de preste an.**„ II.: „ „ „ **prasnicele și sērbătorile, precum și la casuale bisericesti.**„ III.: **cuvēntări la immormēntări parastase etc.,**

Prețul fiecărui tom 3 corōne și porto postal.

Se află de vânzare la **autorul** și la**Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu**